

Future Retro XS halfmodulaire analoge synthesizer

Analoog mono monster

Jared Flickinger bouwde samen met zijn vader in 1998 een klassieker in wording: de Future Retro 777 synthesizer. Ondertussen is Future Retro het garagestadium al lang ontgroeid, getuige de nieuwe XS.

door Richard Veenstra > richard@interface.nl

De Amerikaanse Future Retro XS is een halfmodulaire monofone analoge synthesizer. Halfmodulair betekent dat je zonder kabels te prikken direct aan de gang kunt om sounds te maken. Daarbij ligt de kracht van dit apparaat in de vele mogelijkheden om bijvoorbeeld de twee oscillatoren en het filter te moduleren. Met behulp van de modulaire patchpunten kun je daarnaast de volgorde van de modules, oftewel het signaalpad, aanpassen voor extra klankmogelijkheden of om de XS met andere modulaire synths te combineren. Het eerste prototype van de XS verscheen al in januari 2006, maar in die drie jaren is de XS compleet herzien en voorzien van een aantrekkelijk nieuw uiterlijk.

Uiterlijk

De eerste kennismaking met de XS is verrassend: het apparaat is erg licht en ongelooflijk compact. Daardoor is de XS uitermate geschikt voor de muzikant op the road. Onder de draaiknoppen is het apparaat slechts drie centimeter diep. Aan de achterkant, bij de patchpunten, is hij een paar centimeter dieper, waardoor je een prima overzicht hebt als hij op een tafel staat. Met de twee bijgeleverde rek-oren kan de XS ook in een 19" rack, en hij neemt dan vier units in beslag.

Alle aansluitingen, behalve die voor de voedingsadapter, zitten goed bereikbaar aan de bovenkant. We

vinden daar midi-in en -thru plus achttien jackaansluitingen. Alle ingangen zijn gemerkt met een naar beneden wijzend driehoekje. Bij de uitgangen wijst die driehoek naar boven. De verschillende onderdelen van de synthesizer zijn duidelijk gemarkeerd met een wit vak om de knoppen en potmeters. Er is dus duidelijk nagedacht over de overzichtelijkheid en het bedieningscomfort van deze machine!

De XS is aan te sturen via midisignalen en 1v/oct-cv/gate-signalen, maar werkt ook als midi to cv/gate-converter. Naast cv-out en gate-out zijn er ook aparte velocity- en modulatie-outputs. Een midi-out ontbreekt, dus het is niet mogelijk om de knoppenbewegingen in je sequencer op te nemen. We gaan de verschillende afdelingen even langs.

Pitchcontrol en lfo

Het eerste vak links heet Pitch Control en hier vind je een glide-draaiknop voor portamento en een selectieknop voor de cv-track. Hiermee bepaal je welke oscillator op binnenkomende midisignalen reageert, en welke op cv-signalen. Ze kunnen ook allebei op midi reageren, of op cv. In het lfo-vak vind je een selectieknop voor het midi-kanaal. Waarom daar? Wellicht was dat gewoon het enige vrije plekje.

De lfo heeft vier golfvormen (driehoek, zaagtand, blok en random) en er is een draaiknop voor de snel-

heid plus een schakelaar voor sync-aan/uit. Hiermee kan de lfo het tempo van de midiclock volgen.

Oscillatoren

Het hart van de XS bestaat uit twee oscillatoren die je op ongelooflijk veel manieren kunt moduleren. Oscillator A heeft een frequentiebereik tussen 0,5Hz en meer dan 100kHz!. Behalve een octaveringsknop (-1 tot en met +4 octaven) vinden we hier een fine-tune-draaiknop en een golfvormselectieknop. Oscillator A biedt zaagtand en blok, maar kan ook witte ruis genereren, of als ingang voor externe signalen dienen. Oscillator B heeft blok, zaagtand-, driehoek- en sinusgolfvormen, maar biedt ook een aantal extra mogelijkheden.

Je kunt oscillator B syncen met oscillator A. Naast de sync-schakelaar zit een octaveringsknop die gaat van -6 tot +5. Dankzij dat enorme bereik kan deze oscillator ook gebruikt worden als een tweede lfo, of voor het maken van fm-achtige geluiden. Oscillator B heeft pwm (pulse width modulation), waarbij je als modulatiebron kunt kiezen uit de externe ingang, lfo of een envelope, maar ook modulatie-wieldata en -velocity die via midi binnenkomen. Ten slotte is er nog de knop Wave C. Dit is geen derde oscillator, maar eigenlijk een tweede modulatiebron. Hij kan fungeren als ringmodulator, ruisgene-

De Future Retro XS schreeuwt gewoon om stevige modulaties, overstuurde filters of het gebruik van de overdriveknop.

rator, externe audio-input of als suboscillator van oscillator B. De oscillatoren klinken zeer gedefinieerd en precies. Vooral het laag profiteert hiervan.

Helemaal onderaan zit de eigenlijke oscillator-modulatieafdeling waar je hoeveelheid en modulatiebron voor beide oscillatoren apart kunt instellen. Beide oscillatoren hebben acht verschillende modulatiemogelijkheden, waaronder een externe input en de andere oscillator (cross-modulation of fm). Je zult begrijpen dat de klankmogelijkheden hierdoor enorm uitgebreid zijn. Tot slot is er nog een simpele mixer waarmee je de mix van A, B en (Wave) C kunt instellen.

Filter en Envelope

Het filter biedt eveneens talloze mogelijkheden. De basis is een tweepolig 12dB-filter dat als lowpass-, bandpass-, highpass- en notchfilter kan fungeren. Uiteraard vind je er knoppen voor cutoff en resonance, maar ook een erg nuttige overdriveknop die voor extra bite zorgt. Het filter klinkt geweldig en doet denken oude analoge bakken als de Minimoog en de Korg MS-20.

Moduleren van het filter kan met velocity, lfo, modulatie-wiel, envelope, externe input of oscillator B. Aan de rechterkant van het apparaat zitten de vca, de twee envelopes en een sectie met drie draaiknoppen met het label Accent. Hier bepaal je de invloed die de velocity van een midinoot op de output van de hele envelope of de snelheid van attack en decay heeft. Voor envelope 2 kun je kiezen uit vier varianten die je met twee knoppen kunt finetunen. De extreem snelle envelopes zijn ideaal voor snappy drumklanken en bassen met een harde attack.

Patchen

Dat alles bij elkaar biedt al duizelingwekkend veel routingmogelijkheden, maar er zijn natuurlijk ook nog de patch-ingangen en -uitgangen aan de boven-

kant. Dat zijn gewone jackaansluitingen, dus je hoeft geen aparte dure kabeltjes aan te schaffen. Je kunt het signaalpad binnen de Future Retro XS hiermee veranderen, hem integreren met andere modulaire synthesizers, maar er ook audiosignalen van andere instrumenten doorheen halen. Op Interface Xtra vind je twee voorbeelden van een drumcomputer die onder andere door het filter van de XS wordt bewerkt.

Sommige aansluitingen hebben meerdere functies. Zo zijn de uitgangen van de twee oscillatoren stereo-uitgangen. Je kunt ook prima een monokabel gebruiken, maar een trs-jackkabel (tip, ring, sleeve) biedt extra mogelijkheden. Steek je de kabel helemaal in de connector, dan wordt het signaal van de tip doorgegeven. Dat is in dit geval de geselecteerde golfvorm van de desbetreffende oscillator zonder envelope. Trek je de kabel er een beetje uit, zodat de ring van de kabel contact maakt, dan krijg je de oscillatoruitgang mét envelope.

Conclusie

De Future Retro is een rechttoe rechtaan-machine met een geweldige klank en belachelijk veel modulatiemogelijkheden. De slimme integratie van midi, de externe inputs en de extra midi to cv/gate-converter zorgen ervoor dat hij perfect te integreren is in een uitgebreide set-up. Desondanks is het apparaat compact en erg licht, en dus gemakkelijk te vervoeren. De oscillatoren zijn van zeer hoge kwaliteit en de combinatie met het karakteristieke filter levert diepe bassen en penetrante leadsounds. Het is overigens wel degelijk mogelijk om mooie, ronde klanken te maken, maar de XS schreeuwt gewoon om stevige modulaties, overstuurde filters of het gebruik van de overdriveknop.

Is er dan niks negatiefs te melden over de XS? Eigenlijk niet. Natuurlijk zou je kunnen vallen over het feit dat de XS geen intern geheugen, on board effecten of toetsenbord bezit, zoals de concurrentie (bijvoorbeeld de DS Mono Evolver en de Moog Little Phatty).

Maar eigenlijk is dit geen eerlijke vergelijking. De XS is immers een volledig analoge bak, en dat concept is doeltreffend doorgevoerd. Bovendien maken de patchpunten de toevoeging van een intern geheugen nutteloos. Andere digitale toevoegingen zouden het concept en de aansturing van het signaalpad veranderen, en dus gevolgen hebben voor de klank.

Gebruikers zullen wel wat tijd nodig hebben om de enorme mogelijkheden van de XS enigszins te doorgronden. Gelukkig worden ze op weg geholpen door de uitgebreide handleiding boordevol informatie over de verschillende onderdelen, en de patch sheets met voorbeelden van gangbare klanken. En de prijs? Een kleine 1.350 euro voor een mono synthesizer zonder geheugen, arpeggiator, keyboard en effecten lijkt duur, maar als je op zoek bent naar een klank die staat als een huis en een veelzijdige synthesizer waarop je nooit uitgekeken of uitgepatcht raakt, dan is de Future Retro XS voor jou hét apparaat! ■

Specificaties
Analoge klankopwekking met behulp van twee vco's en veel modulatiemogelijkheden • 12dB lowpass-, bandpass-, highpass- en notchfilter (5Hz-18kHz) • lfo (driehoek, zaagtand, blok en random) • 2 envelopes (+1 Accent AD (attack vanaf 0,5 milliseconden)) • audio-out (mono jack), midi-in/thru • 14 jackaansluitingen (1/4") voor veranderen signaalpad • audio-input • cv/gate-inputs en -outputs • werkt ook als midi to cv/gate-converter

- + • Fraaie klank
- Uitgebreide modulatiemogelijkheden
- Compact en erg licht
- • Geen

Prijs incl: € 1.349,-
Distributie: Schneiders Buero +49 (0)30 97894131
Synthshop, tel. 053 428 3822
Internet: www.schneidersbuero.de
www.synthshop.nl
www.future-retro.com